

PORTADA | Consulta la portada del domingo 11 de junio (PDF)

[Levante-EMV](#) » [València](#)

Suscriptor

0 | 1

Tafaneries

La terrible Brigada Político-Social a València

L'afició als bous era compartida per bona part dels membres de la BPS, com López Acosta, que fou president de les corregudes de bous fins 1989

Francesc J. Hernández | 11.06.2017 | 04:15

La repressió franquista. Malgrat estar implicats en la pràctica de tortures, alguns membres de l'anomenada BPS de la policia foren ascendits.

La terrible Brigada Político-Social a València

Durant els últims anys de la Dictadura, l'anomenada «Brigada Político-Social» (BPS) de la policia es caracteritzà per la seua violència i per la practicà de tortures, entre molts altres, a Antonio Palomares, que resistí uns maltractaments que li causaren lesions cròniques, o a un nombrós grup d'estudiants universitaris detinguts el maig del 1971. Malgrat això, els membres de la BPS foren freqüentment ascendits.

Durant molts anys, la BPS valenciana fou dirigida per Antonio Cano González, un policia que començà la seua carrera abans de la Guerra Civil. Fou guardonat per la seua participació en la repressió dels moviments vauquístics del 1934 i també per la seua actuació a Barcelona, des d'on s'incorporà a València el 1956. Vivía molt a prop de la comissaria central. Als anys 60-70, quan la BPS fou molt activa en reprimir els moviments democratitzadors, en formava part també Florencio Rubio Aguilar, que morí el 1971, i Manuel Mancebo Conde, que arribà a la nostra ciutat a principis dels anys cinquanta, procedent de Madrid, encara que d'origen segovià. Durant els estius, Mancebo formava part de la guàrdia personal de Franco en les seues vacances a Sant Sebastià. Visqué a Benicalap. Tingué una família molt nombrosa i morí el 1986. També formà part de la BPS valenciana José de Oleza Zaforteza. El 1960 rebé la medalla al mèrit policial en un acte presidit per la dona de Franco. I això, encara que sembla que el seu germà fou executat durant la guerra pels franquistes. Mancebo i Oleza foren denunciats com a presumptes torturadors, com també ho fou Jacinto López Acosta, que, temps després, fou promogut a president de les corregudes de bous de la Plaça de València fins abril de 1989. L'afició als bous era compartida per bona part dels membres de la BPS. Aquest fou el cas de, per

Suscriptor | València

Contenido exclusivo para suscriptores digitales

Gestos a la espera de obras

El bloqueo y el aplazamiento de los grandes temas y proyectos han provocado que en la opinión...

exemple, Félix Crespo Castillo, procedent de Conca i d'origen humil. Crespo va desenvolupar bona part de la seua trajectòria policial a València. Era un habitual del «burladero» del delegat governatiu de les places de València i Benidorm. Morí el juliol del 2007 i al seu soterrament assistí l'alcaldesa de València, Rita Barberá, per la rellevància política del seu fill. Era molt amic d'altres membres de la BPS, també assenyalats com a presumptes torturadors, com ara Gerardo Almenar Rojo, Julián Lucas García o l'esmentat Jacinto López.

El pas per la BPS valenciana permeté a alguns membres particularment cruels ascendir en l'escalafó. Aquest fou el cas de Manuel Ballesteros García i Benjamín Solsona Cortés, que passaren pel País Basc en els temps de la «guerra bruta» contra el terrorisme. Ballesteros era conegut per la brutalitat que aplicava als detinguts del moviment sindical o estudiantil, com ara als meus col·legues Pere Beneyto i José Luis Monzón, actualment professors de la Universitat de València. Després del seu pas per la BPS de València, que encapçalà a partir del 1973, Ballesteros fou promogut a comissari en cap de Sant Sebastià (1974-76), Bilbao (1977-79) i, posteriorment, fou designat director de la Comissaria General d'Informació. Va dimitir quan un jutge decretà presó preventiva a cinc policies que havien torturat fins la mort al jove Joseba Arregi Izagirre, el febrer de 1981. Ballesteros també fou condemnat per afavorir tres terroristes de l'anomenat Batallón Vasco Español (l'antecedent dels GAL), encara que el Suprem l'absolgué. Rafael Vera, secretari d'Estat per a la Seguretat amb el primer govern socialista, li donà responsabilitats en la lluita antiterrorista. Vera també fou posteriorment condemnat a presó en relació als GAL. Ballesteros morí el 2008.

A Benjamín Solsona també el pas per la BPS valenciana li serví per ascendir en la seua carrera. Fou comissari en cap a Màlaga i, després de passar per Sant Sebastià, cap superior de la policia a Bilbao (1980-82) i a les Illes Balears (fins el 1988). Sobre ell fou dictada una ordre internacional de detenció pels seus antecedents com a torturador. Segons algunes fonts (que no hem pogut confirmar), a les seues ordres estigué a la policia valenciana Antonio Moreno Piquer, que actuaria d'infiltrat en el moviment universitari i que fou cèlebre per referir-se públicament als estudiants de secundària com «l'enemic» en les jornades de la Primavera Valenciana. Poc temps després d'aquells dies d'excesos policials, Moreno també fou ascendit a comissari principal pel ministre Jorge Fernández Díaz.

També fou membre de la BPS Pedro Roncales Pérez, el qual, quan formava part del grup adscrit a l'Audiència Territorial de València, fou objecte d'un expedient per participar il·legalment en el negoci de les màquines de monedes. L'octubre de 1986, un jutge valencià descobrí casualment que hi havia un grup de policies implicats en l'explotació de màquines escurabutxaques. El propietari d'un club de cambres tancat per ordre judicial demanà autorització al jutge per retirar del seu local unes màquines d'aquest tipus. El jutge tingué curiositat per averiguar quines persones eren els socis del propietari del local en l'explotació de les màquines i descobrí que eren el subcomissari Pedro Roncales, i els inspectors Manuel Amadeo Abonjo Blanco i Àngel Ventimilla. Així mateix aparegué relacionat amb les investigacions el subcomissari Miguel Herrero, també adscrit a l'Audiència valenciana, que fou investigat pel delictes de suborn. L'esmentat Amadeo Abonjo, que havia estat destinat abans al País Basc, fou condemnat el març del 1984 a 10 mesos de presó, amb la pena accessòria de 10 anys d'inhabilitació per l'Audiència Provincial de Bilbao, per considerar-lo partícip de les tortures comeses contra el dirigent sindical Xabier Onaindía Ribera, sentència que fou ratificada pel Tribunal Suprem el 1985. Temps després, la premsa denuncià que, malgrat la ratificació, la inhabilitació no s'acomplí ni en el cas d'Abonjo, destinat a València, ni en el de l'altre policia condemnat, Miguel Ángel Gabino Balbuena. En novembre del 1986 hi hagué una pregunta parlamentària sobre el tema i el ministre José Barrionuevo Peña argumentà certs tecnicismes per l'incompliment de la inhabilitació. Barrionuevo també fou condemnat pel Suprem per un cas relacionat amb els GAL i indultat pel govern. Abonjo es relacionà posteriorment amb empreses de seguretat privada.

Els problemes de l'antic membre de la BPS Pedro Roncales amb la justícia no finalitzaren amb el cas de les màquines escurabutxaques. També fou condemnat per l'Audiència Provincial de València, en abril del 1992, a sis anys i un dia de presó major per un delictes de fallida fraudulenta, amb les penes accessòries de suspensió de càrrec públic i del dret de sufragi. Afortunadament per a ell, el consell de ministres del 23 de desembre de 1994 deliberà atorgar-li un indult, a proposta del ministre de Justícia, Juan Alberto Belloch Julbe, i el mateix dia el signà el rei. Cal recordar que en aquella època Belloch era un superministre, ja que ostentava també la cartera d'Interior, i que estava negociant amb Luis Roldan la seua entrega a la policia espanyola, que esdevingué dos mesos després.

També passaren per la BPS de València i foren assenyalats en la premsa clandestina per cometre pressumptament delictes de tortura: Adolfo Alonso Ariza, Luis Ávila Barbero, Emilio Barranquero de la

<http://suscriptor.levante-emv.com/valencia/2017/06/11/terrible-brigada-politico-social-valencia/1578939.html>

Llegan las viviendas con vistas al Parque Central

VPC espera que la revalorización del entorno con la finalización en 2018 del 40 % del gran jardín...

Eusebio Monzó: "La gente se siente engañada, a poco que lo hagamos bien

volveremos"

Eusebio Monzó admite que la corrupción lastra su trabajo, pero cree que esa etapa ya está amortizada

Todas las noticias de València

Salud, Ángel Castellanos Domínguez, que morí el 1997, Arturo Lacave Sandua, Francisco Revelles (o Rivelles) Martín, Mariano Sánchez Martínez i Alfredo Torres Vielba. També Manuel Berenguer Cid (que ja fou comentada en la Tafari del 24/4/2016), perquè era net d'un bibliòfil valencianista i fill del metge que descobrí Pilar Prades, l'enverinadora de València.

[Compartir en Facebook](#)

[Compartir en Twitter](#)

Temas relacionados:

[Comunidad Valenciana](#)

[Familia](#)

[Guerra](#)

[Guerra Civil](#)

[Policial](#)

[Sant Sebastià](#)

[Segovia](#)

[Valencia](#)

[Violencia](#)

Comentarios

Realizando un comentario acepta las [Normas de Participación](#) y la [Política de Privacidad](#)

fjhernan

[¿Quieres cambiar tu avatar?](#)

[Comentar](#)

Enlaces recomendados: Premios Cine

C. Valenciana

[València](#)
[El tiempo](#)
[Transportes en València](#)
[Tráfico en València](#)
[Cartelera de cine](#)
[Fallas](#)
[Servicios](#)

Clasificados

[tucasa.com](#)
[Iberpisos](#)
[Iberanuncio](#)
[Ibercoches](#)
[Iberempleo](#)
[Anuncios breves](#)
[Cambalache](#)

Especiales

[Lotería Navidad](#)
[Lotería el Niño](#)
[Fórmula 1](#)
[Motogp](#)
[Premios Cine](#)
[Calendario Laboral](#)
[Calendario Escolar](#)

levante-emv.com

[Contacto](#)
[Atención al lector](#)
[Conózcenos](#)
[Localización](#)
[Política Medioambiental](#)
[Aviso legal](#)
[Política de cookies](#)

Publicidad

[Publicidad](#)

Otras webs del Grupo Editorial Prensa Ibérica

Otras webs del Grupo Editorial Prensa Ibérica

[Diari de Girona](#) | [Diario de Ibiza](#) | [Diario de Mallorca](#) | [Empordà](#) | [Faro de Vigo](#) | [Información](#) | [La Opinión A Coruña](#) | [La Opinión de Málaga](#) | [La Opinión de Murcia](#) | [La Opinión de Tenerife](#) | [La Opinión de Zamora](#) | [La Provincia](#) | [La Nueva España](#) | [Levante-EMV](#) | [Mallorca Zeitung](#) | [Regió 7](#) | [Superdeporte](#) | [The Adelaide Review](#) | [97.7 La Radio](#) | [Euroresidentes](#) | [Lotería Navidad](#) | [Premios Cine](#)

© Editorial Prensa Valenciana, S.A. Todos los derechos reservados.

[Aviso Legal](#) | [Política de Privacidad](#) | [Política de Cookies](#)